

Det forudsættes på den baggrund, at der i forbindelse med lovforslagets ikrafttræden tages initiativ til forhandlinger om dette spørgsmål med Finansministeriet og de relevante organisationer m.v.

4.6.2. Beskyttelse mod afskedigelse og uansøgt ændring af tjenestested

Justitsministeriet er enig med Domstolsudvalget i, at det for at fjerne tvivl i relation til de krav, som Menneskerettighedskonventionen må antages at stille til uafhængige og upartiske dommere, er nødvendigt at fastsætte regler, der i højere grad sikrer også dommerfuldmægtige og retsassessorer mod, at administrationen vilkårligt kan fjerne dem fra deres stillinger.

Justitsministeriet kan derfor tiltræde udvalgets forslag om, at kompetencen til at afskedige og træffe afgørelse om uansøgt ændring af tjenestested henlægges til domstolene selv. Justitsministeriet er endvidere enig i, at kompetencen mest hensigtsmæssigt placeres hos Den Særlige Klageret, som i forvejen har kompetence til at behandle disciplinærsager m.v. mod dommere.

Justitsministeriet er ligeledes enig i, at det er bedst stemmende med Menneskerettighedskonventionen at etablere en ordening, hvorefter uansøgt afskedigelse eller en uansøgt tjenestestedsændring bør ske ved, at sagen af Domstolsstyrelsen indbringes for Den Særlige Klageret, der træffer afgørelse i sagen ved dom. Antallet af sager for klageretten må i øvrigt antages at blive beskedent.

Det foreslås derfor i overensstemmelse med forslaget fra udvalget, at der i § 54 a i retsplejeloven. jf. lovforslagets § 1, nr. 21, fastsættes regler om Den Særlige Klagerets kompetence i disse sager og om fremgangsmåden i forbindelse med sagernes behandling m.v.

Beskyttelse mod afskedigelse

Justitsministeriet er enig med udvalget i, at der ligeledes bør fastsættes regler, der materielt begrænser muligheden for afskedigelse af dommerfuldmægtige m.v. i forhold til de nugældende regler. Justitsministeriet er ligeledes enig med udvalget i, at der bør kunne ske afskedigelse af fuldmægtige m.v. i de situationer, hvor også dommere kan afskediges, jf. reglerne i grundlovens § 64 og retsplejelovens § 49. Det er imidlertid også Justitsministeriets opfattelse, at der bør være en videre adgang til at afskedige fuldmægtige som følge af uegnet og sygdom, end den, der er fastsat for dommere. Det skyldes bl.a., at det ikke vil være hensigtsmæssigt, hvis det bliver næ-

sten udelukket at udskille personer, der viser sig uegnede til at virke ved domstolene.

Bestemmelserne i § 54, stk. 1 og 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 20, er således udformet i overensstemmelse med forslaget fra Domstolsudvalget.

For så vidt angår kriteriet uegnethed vil det selv sagt være opfyldt, hvis den pågældende savner de nødvendige juridiske kvalifikationer eller mangler evnen til at samarbejde med det øvrige personale og brugerne af domstolene. Sager om afskedigelse på grund af uegnethed må antages at blive rejst på grundlag af indberetninger fra den stedlige dommer. Resultatet af den foreslåede prøve, der skal aflægges ved afslutningen af grunduddannelsen, jf. ovenfor under pkt. 2.3.6., vil endvidere kunne indgå i grundlaget for vurderingen af egnethed.

Beskyttelse mod uansøgt ændring af tjenestested

Det er efter Justitsministeriets opfattelse nødvendigt både af hensyn til uddannelsen af dommerfuldmægtige og af hensyn til muligheden for imødekomme de enkelte dommerembeders behov for juridisk arbejdskraft, at det også fremover bliver muligt at ændre en dommerfuldmægtigs tjenestested, uden at den pågældende ansøger herom. Det vil således ikke være muligt at sikre en forsvarlig uddannelse af dommerfuldmægtige, hvis fuldmægtigen modsætter sig at udføre tjeneste ved forskellige embeder.

Justitsministeriet er derfor enig med udvalget i, at der fortsat skal kunne ske uansøgt ændring af tjenestested, når dette er begrundet i uddannelsesmæssige hensyn eller hensyn til en hensigtsmæssig ressourceudnyttelse ved domstolene. Bestemmelsen i retsplejelovens § 54, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 20, er således udformet i overensstemmelse hermed.

Justitsministeriet finder endvidere, at der ligesom for dommere også bør være adgang til at pålægge en fuldmægtig en tjenestestedsændring ved omordning af domstolene. Det kan heller ikke udelukkes, at en ændring af tjenestested undtagelsesvis kan være løsningen i tilfælde, hvor den pågældende er vurderet uegnet i forbindelse med tjeneste ved ét embede, eller har vanskeligt ved at bestride en stilling ved et bestemt embede som følge af sygdom. Også reglen i § 54, stk. 4, er derfor udformet i overensstemmelse med Domstolsudvalgets lovudkast.

Justitsministeriet er i øvrigt enig med udvalget i, at kompetencen til at træffe afgørelse om tjenestestedsændringer bør placeres hos Domstolsstyrelsen, bl.a. fordi bevillingsansvaret og kompetencen i disse sager (udfyldning af barselsvikariater, orlov m.v.) styringsmæssigt hænger nøje sammen. Det vil således kunne blive yderst vanskeligt at sikre en hensigtsmæssig anvendelse af de ressourcer, som dommer-